

[Udenrigsministeren.]

benyttet Toldsystemet, andre Stater har benyttet Kontingentsystemet, og de fleste har benyttet de forskellige Systemer under eet, men blot i forskellig Grad. Vi for vort Vedkommende har naturligvis hele Tiden været klar over, at det eneste, man kunde naa, det var at mildne de Vanskeligheder, som Forholdene over hele Verden paa det økonomiske Omraade medførte, efter at den økonomiske Krig var sat ind med saadan Styrke, som sket er.

Naar der her i Forbindelse med dette har været Tilløb til en Drøftelse af det gamle Emne, om Valutacentral eller Toldsatser er de mest hensigtsmæssige Midler, saa ved jeg jo ikke, om ærede Medlemmer, der saa tit har ført denne Diskussion, føler Trang til at føre den ogsaa i denne Formiddag, men jeg kan ikke se, at det er paakrævet, at jeg for mit Vedkommende tager Del deri; jeg har gjort det saa tit, og der bliver formentlig ogsaa fremtidig Lejlighed til at føre denne Diskussion.

Man har understreget, at der over for de forskellige Henvendelser fra dansk Side, naar den ene eller anden Art af Afspærringsforanstaltninger bebudedes, ikke er opnaaet Resultater i talrige Tilfælde, og at de Resultater, der i andre Tilfælde er opnaaet, ikke kan siges at være af meget stor Rækkevidde. Det maa vel tilføjes, at noget lignende gælder i det hele taget de Forhandlinger, der paa Grundlag af disse Aftaler har fundet Sted mellem de forskellige Stater, men jeg tror dog at maatte sige, at de Vanskeligheder, der kan have været for vort Vedkommende, ligger ikke deri, at vi har et andet System end de andre Lande. Vanskelighederne ligger deri, at den Afsætning, som interesserer os, er en Afsætning af de i Verden for Tiden vanskeligt sælgelige Varer, nemlig Landbrugsvarerne. Dette tror jeg ikke man skal være blind for, naar man her beskæftiger sig med Handelsforhold for Danmarks og andre Landes Vedkommende; men har de direkte Følger af en saadan Meningsudveksling i konkrete Tilfælde ikke været saa store, som ønskeligt var, saa synes jeg, at man bør fæstne Opmærksomheden ved, at selve den Stemning, der er skabt mellem disse Lande, har haft den Følge, at hver Gang en af Regeringerne overvejer den ene eller anden Art af Foranstaltninger, saa overvejer den ikke mindst det Spørgsmaal, om det kan komme til at berøre en af de i Oslo-Aftalen deltagende Stater paa en ufordelagtig Maade. Atter og atter, naar man har henvendt sig til os, har man sagt netop dette: Vi har ved Udarbejdelsen

af de paagældende Forslag lagt megen Vægt paa at undgaa, at der skulde foregaa noget, som kom til at berøre de danske Interesser, og samme Hensyn har vi bestræbt os for at tage over for de heri inddragne Stater. Det vil da ogsaa ses af enhver, at i det store og hele har Handelsomsætningen med Deltagerne i disse Aftaler været for saa vidt bedre holdt oppe, end Handelen i al Almindelighed kan siges at være holdt oppe i Løbet af denne Periode Staterne imellem. Men ganske bortset fra disse enkelte Resultater tror jeg, der er et Hensyn, som spiller afgørende ind for vor Stilling til hele dette Spørgsmaal, og det er den Vægt, der lægges derpaa, den Interesse, der er derfor i de Lande, med hvilke Aftalerne sluttet. Oprindelig er Initiativet til selve Oslo-Konventionen taget af den daværende norske Udenrigsminister Mowinckel, og han har for sit Vedkommende ført Tanken frem med saa stor Styrke, at det vilde være blevet opfattet som meget mærkeligt, om ikke de andre nordiske Stater og de øvrige Lande, som dengang var med i Forhandlingerne, var gaaet velvillig ind i de Overvejelser. Det gælder den oprindelige Oslo-Konvention. Med Hensyn til det saakaldte Haager-Arrangement gælder, at Tanken derom blev fremført med stor Styrke og med megen Iver i den Henvendelse, der skete til Offentligheden Verden over af den hollandske Ministerpræsident Colijn, og jeg for min Del tror, det vilde have gjort et mærkeligt Indtryk ud over Landene, om de andre Deltagere i den oprindelige Aftale havde stillet sig afvisende over for disse Bestræbelser. De Aftaler, som her er sluttet, er i en paa det økonomiske Omraade med Hensyn til Frihed vanskelig Tid et Udtryk for, at den Gruppe af Stater, der Tiderne igennem har bestræbt sig for at føre en liberal Politik paa Handelsomsætningens Omraade, fastholder den Politik og ønsker at gennemføre den i saa stort Omfang som muligt under de i Verden for Tiden gældende Forhold, og deri ligger en for Fremtiden værdifuld Tanke, som ikke mindst betyder noget for vor Tilslutning til de paagældende Aftaler.

Ordføreren (Hauge): Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup paastod, at de af mig fremsatte Bemærkninger om Danmarks handelspolitiske Stilling i Forhold til de andre Oslo-Stater ikke var rigtige. Det ærede Medlem paastod nemlig, at jeg ikke af de givne Oplysninger om Notificeringen af Toldforhøjelser kunde udlede den Kendsgerning, at Danmark havde notificeret mindre omfattende Toldforhøjelser end de